

NOTĂ ANALITICĂ

*privind rezultatele monitoringului financiar al activității
economico-financiare în semestrul I al anului 2025 a
întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital
integral sau majoritar de stat*

Chișinău, 2025

CUPRINS

I.	Prezentare generală.....	3
II.	Monitoringul financiar al activității economico-financiare în semestrul I al anului 2025 a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat.....	5
III.	Informația privind datoria întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, monitorizată în condițiile Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat.....	13
IV.	Conexiunile întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat cu sistemul bugetar.....	14
V.	Auditul extern și inspectarea financiară.....	19
VI.	Concluzii și recomandări.....	21

Anexe

I. Prezentare generală

La situația din 30.06.2025, în Registrul patrimoniului public ținut de către Agenția Proprietății Publice subordonată Guvernului (în continuare - Agenția Proprietății Publice), sunt incluse 161 întreprinderi de stat, cu capital social în mărime de 5516,6 mil. lei și 64 societăți comerciale cu capital de stat, capitalul social al cărora este în mărime de 13877,6 mil. lei, din care proprietatea statului – 11258,2 mil. lei sau 81,1%. Din numărul total al societăților comerciale, 50 societăți dețin capital integral sau majoritar de stat, capitalul social al cărora este în mărime de 11979,7 mil. lei, din care proprietatea statului – 10737,3 mil. lei sau 89,6%.

Din 64 societăți comerciale cu capital de stat la:

- 20 entități economice cota statului în capitalul social constituie 100%;
- 19 entități economice - de la 75,0% până la 99,9%;
- 11 entități economice - de la 50,0% până la 74,9%;
- 7 entități economice - de la 25,0% până la 49,9%;
- 1 entități economice - de la 10,0% până la 24,9%;
- 6 entități economice - până la 9,9 la sută.

Tabelul 1.1

Informația consolidată privind numărul întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital de stat conform Registrului patrimoniului public, la 30.06.2025

	Î.S.		S.C.					
	Unități	Capital social (mil.lei)	Cu cota (partea socială a) statului în capitalul social			din care cu cota (partea socială a) statului mai mare de 50%		
			Unități	Capital social (mil.lei)		Unități	Capital social (mil.lei)	
				Total	inclusiv cota (partea socială a) statului		Total	inclusiv cota (partea socială a) statului
Total conform Registrului patrimoniului public	161	5516,6	64	13877,6	11258,2	50	11979,7	10737,3
<i>din care:</i>								
- pe teritoriul Ucrainei	3	14	-	-	-	-	-	-
- în procedura lichidării sau insolvenței	43	310,0	18	426,7	306,9	13	390,2	296,6
- nu desfășoară activitate dar sunt înregistrate la I.P. „Agenția Servicii Publice”	26	26,1	13	32,4	5,2	7	4,1	3,0
Incluse în Lista monitorizată de MF în semestrul I, 2025, din care:	89	5166,5	-	-	-	30	11585,4	10473,7
- nu au prezentat rapoartele statistice la BNS	6	5,5	-	-	-	2	61,4	5,7
Total supuse monitoringului financiar în semestrul I, 2025	83	5161,0	-	-	-	28	11524,0	10468,0

Reieșind din datele tabelului 1.1, se evidențiază că la situația din 30 iunie 2025, lista întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, monitorizate de către Ministerul Finanțelor, include 89 întreprinderi de stat cu capital social în mărime de 5166,5 mil. lei și 30 societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, capitalul social al cărora constituie 11585,4 mil. lei, din care proprietatea statului – 10473,7 mil. lei sau 90,4%.

Astfel, monitoringul financiar al activității în semestrul I al anului 2025 a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat

a fost efectuat în baza:

- datelor cumulate din raportul „Cercetare statistică trimestrială Nr. 5-C „Costurile și cheltuielile entității” pentru trimestrul I și trimestrul II al anului 2025, prezentat de entități Biroului Național de Statistică;
- datelor Serviciului Fiscal de Stat cu privire la obligațiile fiscale ale entităților (calculate, achitate și restanțele admise);
- datelor cu privire la datoria sectorului public, monitorizată de către Ministerul Finanțelor conform art.12 din Legea nr.419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat.

Astfel, în perioada analizată, urmau să fie supuse monitorizării financiare 83 întreprinderi de stat și 28 societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, inclusiv 11 societăți comerciale cu capital integral de stat.

Urmează să remarcăm că, pe parcursul semestrului I al anului 2025 Î.S. „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Pașcani” și Î.S. „Stațiunea Didactico-Experimentală „Criuleni” au fost lichidate și radiate din Registrul patrimoniului public.

Concomitent, se menționează că în perioada de raportare, din numărul total al entităților economice incluse în lista entităților monitorizate de minister, 6 întreprinderi de stat și 2 societăți comerciale nu au fost supuse monitorizării financiare întrucât nu au prezentat rapoartele statistice trimestriale Biroului Național de Statistică în modul stabilit de legislația în vigoare (anexa 1).

În contextul celor expuse, pentru semestrul I al anului 2025, au fost supuse monitorizării financiare 83 întreprinderi de stat și 28 societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, care au prezentat rapoartele statistice trimestriale Biroului Național de Statistică pentru trimestrul I și trimestrul II al anului 2025.

Notă. La studierea rezultatelor monitoringului financiar al întreprinderilor de stat, urmează a se ține cont de faptul că, unele din întreprinderile de stat nu au fost supuse monitorizării financiare pentru rezultatele semestrului I al anului 2025. În acest sens, întru neadmiterea distorsionării datelor, evoluția veniturilor din vânzări, a costurilor și cheltuielilor și a profitului (pierderilor) va fi analizată luând în calcul baza comparabilă a entităților, ce nu include, la totalul generalizat al indicatorilor, valoarea indicatorilor întreprinderilor de stat, care în perioada similară a anului 2024, nu au prezentat Biroului Național de Statistică raportul „Cercetare statistică trimestrială Nr. 5-C „Costurile și cheltuielile entității” (Î.S. „Centrul de Instruire în Domeniul Relațiilor de Muncă” și Î.S. „Casa de comerț DIP”).

Astfel, Ministerul Finanțelor a efectuat monitoringul financiar pentru a obține o imagine pertinentă a situației economico-financiare a entităților cu capital de stat, reflectată în nivelul profitabilității, eficienței și riscului.

II. Monitoringul financiar al activității economico-financiare în semestrul I al anului 2025 a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat

Mărimea veniturilor, dinamica veniturilor din vânzări

Conform datelor cumulative ale raportului generalizat „Cercetare statistică trimestrială Nr. 5-C „Costurile și cheltuielile entității”, se atestă că **întreprinderile de stat** au înregistrat în semestrul I al anului 2025 venituri totale în cuantum de 3445,6 mil. lei, inclusiv:

- venituri din vânzări – 3309,6 mil. lei;
- alte venituri din activitatea operațională – 136,0 mil. lei.

Potrivit bazei comparabile, valoarea veniturilor din vânzări înregistrate de întreprinderile de stat este cu 586,5 mil. lei mai mare față de semestrul I al anului 2024 (anexa 2). Majorarea respectivă a fost generată în mare parte de majorarea, cu peste 1,0 mil. lei a veniturilor din vânzări la 27 întreprinderi de stat.

În particular, din numărul total al întreprinderilor de stat, conform bazei comparabile, la 48 întreprinderi de stat, veniturile din vânzări s-au majorat cu 726,7 mil. lei, iar la 28 întreprinderi de stat, veniturile din vânzări s-au micșorat cu 140,2 mil. lei. Cele mai considerabile majorări fiind reflectate în tabelul 2.1.

În același timp e de menționat că, din numărul total de întreprinderi care au înregistrat venituri din vânzări, 5 întreprinderi de stat (Î.S. „Moldtranselectro”, Î.S. „Litoral”, Î.S. „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ungheni”, Î.S. „Bacul Molovata” și Întreprinderea agricolă de stat „Serele din Chișinău”) nu au înregistrat venituri din vânzări în semestrul I al anilor 2024-2025.

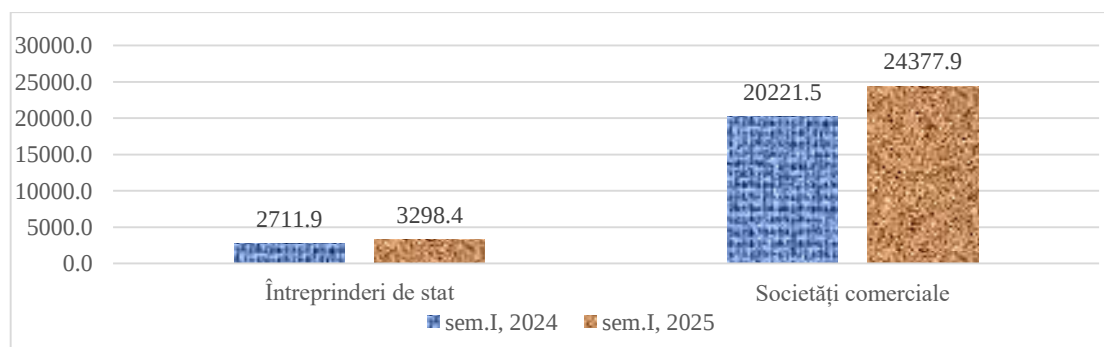

Figura 2.1. Evoluția în dinamică a veniturilor din vânzări, a întreprinderilor de stat și societăților comerciale în semestrul I, 2024-2025, conform bazei comparabile, mil. lei

De asemenea, se remarcă că în semestrul I al anului 2025 **societățile comerciale** au înregistrat venituri totale în sumă de 24378,4 mil. lei, inclusiv:

- venituri din vânzări – 24377,9 mil. lei;
- alte venituri din activitatea operațională – 0,5 mil. lei.

Potrivit datelor raportului statistic, valoarea veniturilor din vânzări înregistrate de societățile comerciale s-a majorat cu 4156,4 mil. lei față de semestrul I, 2024 (anexa 3). Majorarea respectivă s-a datorat creșterii veniturilor din vânzări în total la 14 societăți

comerciale în mărime de 4506,4 mil. lei. Totodată, majorarea cu peste 1,0 mil. lei a veniturilor din vânzări a fost înregistrată la 12 societăți comerciale. Cele mai considerabile majorări ale veniturilor din vânzări au fost înregistrate de S.A. „Energocom” și S.A. „Loteria Națională a Moldovei”, etc, care sunt reflectate în tabelul 2.1.

Tabelul 2.1

Întreprinderile de stat și societățile comerciale cu cele mai mari majorări ale veniturilor din vânzări, în perioada semestrului I al anului 2025 (mil. lei)

Nr.	Denumirea agentului economic	Majorarea față de semestrul I, 2024
1.	Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”	265,9
2.	Î.S. „Moldelectrica”	252,6
3.	Î.S. pentru utilizarea spațiului aerian și deservirea traficului aerian „MoldATSA”	61,3
4.	Î.S. specializată de executarea lucrărilor de explozie „INMEX”	43,7
5.	Î.S. „Direcția pentru exploatarea imobilului”	10,5
6.	Î.S. Expediția Hidro-Geologică din Moldova „EHGEOM”	10,1
7.	Î.S. Combinatul de Vinuri de calitate „Mileștii Mici”	6,2
8.	Î.S. „Radiocomunicații”	6,0
9.	Î.S. pentru Silvicultură „Soroca”	5,7
10.	Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”	5,6
11.	Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”	4,6
12.	Î.S. pentru Silvicultură „Edineț”	4,6
13.	Î.S. pentru Silvicultură „Șoldănești”	4,5
1.	S.A. „Energocom”	2319,3
2.	S.A. „Loteria Națională a Moldovei”	1081,7
3.	S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord”	811,0
4.	S.A. „Metalferos”	187,8
5.	S.A. „RED-Nord”	68,8
6.	S.A. Combinatul de Vinuri „Cricova”	10,1
7.	S.A. Uzina de tractoare „TRACOM”	8,8
8.	S.R.L. „Arena Națională”	5,9
9.	S.A. „Barza Albă”	5,5
10.	S.A. „Drumuri Strășeni”	3,7
11.	S.A. „Franzeluța”	2,0
12.	S.A. „Moldexpo”	1,4

Din numărul total al societăților comerciale, la 14 societăți comerciale veniturile din vânzări s-au diminuat cu 350,0 mil. lei în semestrul I al anului 2025 față de semestrul I al anului 2024, și anume: la S.A. „Termoelectrica”- 244,6 mil. lei, S.A. „CET-Nord”- 51,0 mil. lei, S.A. „Drumuri Criuleni”- 10,3 mil. lei, S.A. „Moldtelecom” - 9,4 mil. lei, S.A. „SANFARM-PRIM” - 5,2 mil. lei, S.A. „Drumuri Rîșcani”- 4,9 mil. lei, S.A. „Drumuri Ialoveni”- 4,8 mil. lei, S.A. „Drumuri Cahul” - 4,8 mil. lei, S.A. „Drumuri Edineț”- 4,4 mil. lei, S.A. „Drumuri Orhei” – 4,2 mil. lei, S.A. „Drumuri Căușeni” - 2,9 mil. lei, S.A. „Drumuri Cimișlia”- 2,5 mil. lei, S.A. „Drumuri Soroca” - 1,2 mil. lei și la S.A. „Cartuș” - 0,1 mil. lei.

Micșorarea veniturilor din vânzări, la entități, comparativ cu perioada corespunzătoare a anului precedent, poate condiționa micșorarea taxei pe valoarea adăugată încasată în bugetul de stat, fapt ce reprezintă un risc fiscal pentru bugetul public național.

Totodată, din 48 întreprinderi de stat care au înregistrat majorările veniturilor din vânzări, la 28 entități în semestrul I, 2025 *majorarea veniturilor din vânzări fiind mai*

mare de 1 milion lei comparativ cu semestrul I, 2024, din care: Î.S. „Moldelectrica” (cu 252,6 mil. lei), Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” (cu 265,9 mil. lei), Î.S. pentru utilizarea spațiului aerian și deservirea traficului aerian „MoldATSA” (cu 61,3 mil. lei), Î.S. „Poșta Moldovei” (cu 15,0 mil. lei), Î.S. „Centrul de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională” (cu 9,9 mil. lei), Î.S. „Portul Fluvial Ungheni” (cu 8,5 mil. lei), Î.S. „pentru Silvicultură „Silva-Sud” (cu 6,9 mil. lei), Î.S. „Combinatul de Vinuri de calitate „Mileștii Mici” (cu 6,4 mil. lei), Î.S. „Radiocomunicații” (cu 6,3 mil. lei), Î.S. „Detașamentul de Pază Paramilitară” (cu 3,6 mil. lei), Î.S. Întreprinderea Editorial-Poligrafică „Știința” (cu 3,3 mil. lei), Î.S. „Servicii Pază” (cu 3,1 mil. lei) și Î.S. „Russca” (cu 2,8 mil. lei).

În tabelul 2.2, a fost reflectată dinamica celor mai mari venituri din vânzări obținute în semestrul I al anilor 2020-2025, de către entitățile comerciale.

Tabelul 2.2

Analiza dinamicii celor mai mari venituri din vânzări la întreprinderi de stat și societăți comerciale, în semestrul I, anii 2020-2025 (mil. lei)

Nr. d/o	Denumirea întreprinderii	Semestrul I, 2020	Semestrul I, 2021	Semestrul I, 2022	Semestrul I, 2023	Semestrul I, 2024	Semestrul I, 2025
1.	Î.S. „Moldelectrica”	287,6	313,6	315,9	623,9	592,4	845,0
2.	Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”	0,1	0,1	0,2	196,8	386,5	652,4
3.	Î.S. „Calea Ferată din Moldova”	344,7	220,3	551,3	543,7	352,7	265,9
4.	Î.S. „Poșta Moldovei”	194,2	209,0	218,0	261,1	276,1	277,2
5.	Î.S. „Fabrica de Sticlă din Chișinău”	157,6	178,3	254,8	332,3	216,7	198,3
6.	Î.S. pentru utilizarea spațiului aerian și deservirea traficului aerian „MoldATSA”	38,0	50,1	41,5	76,4	107,8	169,2
7.	Î.S. „Servicii Pază”	72,9	72,3	75,7	101,4	104,5	113,3
8.	Î.S. „Centrul de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională”	7,5	26,2	23,6	29,6	39,5	40,2
9.	Î.S. „Nodul Hidroenergetic Costești”	12,4	34,3	18,6	45,8	37,2	40,6
10.	Î.S. „Radiocomunicații”	28,5	30,2	21,4	25,1	31,3	37,3
1.	S.A. „EnergoCom”	2109,1	1307,3	2226,3	10329,5	8125,1	10444,4
2.	S.A. „Loteria Națională a Moldovei”	203,7	1385,3	3109,2	3876,3	4994,8	6076,5
3.	S.A. „Termoelectrica”	1327,4	1544,9	2832,1	3522,5	3022,5	2777,8
4.	S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord”	979,6	967,0	1148,0	1688,5	1315,6	2126,6
5.	S.A. „Moldtelecom”	794,1	813,9	802,5	817,5	847,5	838,1
6.	S.A. „Rețelele Electrice de Distribuție Nord”	337,0	371,7	363,9	402,9	472,0	540,8
7.	S.A. „CET-Nord”	190,7	224,0	327,0	653,1	454,3	403,3
8.	S.A. „Franzeluța”	277,7	281,9	320,4	368,9	360,1	362,1
9.	S.A. Combinatul de Vinuri „Cricova”	64,7	86,8	106,8	100,6	118,3	128,4
10.	S.A. „Metalferos”	479,5	1340,5	182,0	52,3	109,6	297,3

Structura veniturilor din vânzări

În structura veniturilor din vânzări înregistrate de către *întreprinderile de stat* supuse analizei în semestrul I, 2025 conform bazei comparabile, ponderea majoritară (66,2% sau 2184,8 mil. lei) a revenit veniturilor obținute din prestarea serviciilor, executarea lucrărilor, alte venituri din vânzări (figura 2.2), care includ *venituri încasate*

din serviciile prestate populației – 183,7 mil. lei și venituri obținute din serviciile prestate întreprinderilor – 2001,1 mil. lei.

Totodată, veniturile întreprinderilor încasate din vânzarea produselor finite dețin ponderea de 18,0% sau 592,6 mil. lei, iar veniturile din contracte de leasing operațional și financiar (arenda și locațiune) au constituit 1,5% sau 47,9 mil. lei. De asemenea, din vânzarea mărfurilor s-au încasat venituri în mărime de 473,1 mil. lei (sau 14,3%), fiind constituite din venituri din vânzarea mărfurilor cu amănuntul (162,7 mil. lei) și venituri din vânzarea mărfurilor cu ridicata (310,4 mil. lei).

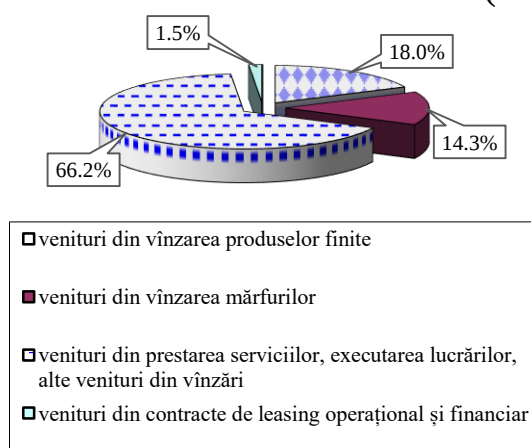

Figura 2.2. Structura veniturilor din vânzări ale întreprinderilor de stat, în sem. I, 2025

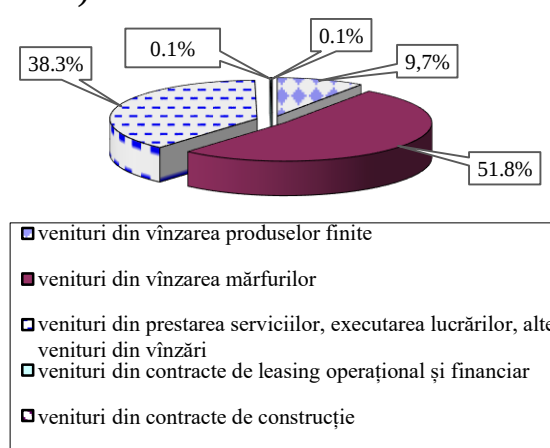

Figura 2.3. Structura veniturilor din vânzări ale societăților comerciale, în sem. I, 2025

În conformitate cu datele din figura 2.3, se menționează că ponderea majoritară în totalul veniturilor din vânzări în semestrul I, 2025 ale **societăților comerciale** este deținută de veniturile din vânzarea mărfurilor – 51,8% (sau 12619,2 mil. lei). Din valoarea totală a veniturilor din vânzarea mărfurilor 10461,8 mil. lei - reprezintă veniturile din vânzarea mărfurilor cu ridicata, iar 2157,4 mil. lei reprezintă veniturile din vânzarea mărfurilor cu amănuntul.

Veniturile societăților comerciale din prestarea serviciilor dețin 38,3% (sau 9337,9 mil. lei). Din valoarea totală a veniturilor din prestarea serviciilor 8060,7 mil. lei reprezintă veniturile din serviciile prestate populației, iar 1277,2 mil. lei reprezintă veniturile din serviciile prestate întreprinderilor.

Potrivit datelor prezentate în tabelul 2.3, se constată că, *în structura veniturilor societăților comerciale din prestarea serviciilor*, în semestrul I, 2025, predomină veniturile din serviciile prestate populației – 86,3%, urmată de ponderea veniturilor prestate întreprinderilor – 13,7%.

Veniturile societăților comerciale din vânzarea produselor finite dețin 9,7% din total venituri din vânzări (sau 2359,6 mil. lei), veniturile societăților comerciale din contractele de construcții alcătuiesc circa 25,9 mil. lei sau 0,1% din totalul veniturilor din vânzări, iar veniturile din contractele de leasing operațional și financiar (arendă, locațiune) 35,4 mil. lei sau 0,1 la sută.

La 22 întreprinderi de stat (Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, Î.S. „Moldelectrica”, Î.S. „Poșta Moldovei”, Î.S. „Centrul de Medicină al Aviației Civile a RM”, Î.S.

Combinatul de vinuri de calitate „Mileștii Mici”) valoarea contabilă a mărfurilor vândute, în perioada de raportare a fost înregistrată în mărime de 257,3 mil. lei, iar la 10 societăți comerciale (S.A. „Franzeleuța”, S.A. „Sanfarm-Prim”, S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, S.A. „Cartuș”, S.A. „EnergoCom”, S.A. „Barza Albă”, S.A. „Drumuri Criuleni”) valoarea contabilă a mărfurilor vândute a constituit 11932,1 mil. lei.

Mărimea, dinamica și structura costurilor și cheltuielilor

Analiza costurilor și cheltuielilor este importantă, în contextul în care, aceasta reflectă modul în care sunt utilizate resursele materiale, umane, financiare de care dispune entitatea, precum și impactul alocării acestora asupra performanțelor ei.

Prin urmare, conform datelor cumulate ale raportului generalizat „Cercetare statistică trimestrială Nr. 5-C „Costurile și cheltuielile entității”, se atestă că **întreprinderile de stat** aveau înregistrate costuri și cheltuieli aferente activității desfășurate în semestrul I, 2025 în sumă de 2808,7 mil. lei. *Potrivit bazei comparabile*, mărimea costurilor și cheltuielilor înregistrate de întreprinderi este cu 35,1 mil. lei mai mare comparativ cu semestrul I, 2024 (anexa 2).

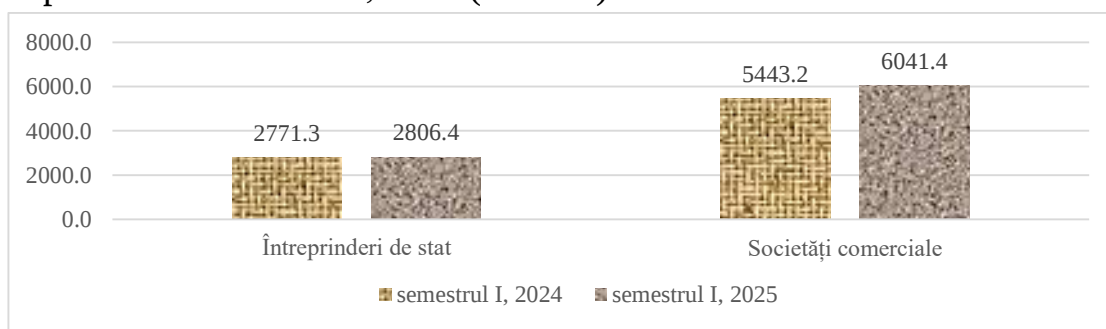

Figura 2.4. Evoluția în dinamică a costurilor și cheltuielilor operaționale întreprinderilor de stat și societăților comerciale, în semestrul I, 2024-2025, conform bazei comparabile, mil. lei

De asemenea, se constată că, **societățile comerciale** supuse monitoringului financiar aveau înregistrate costuri și cheltuieli operaționale desfășurate în semestrul I al anului 2025 în sumă de 6041,4 mil. lei. Mărimea costurilor și cheltuielilor înregistrate de **societățile comerciale** s-a majorat cu 598,2 mil. lei față de semestrul I al anului 2024 (anexa 3).

Astfel, în structura costurilor și cheltuielilor operaționale **întreprinderilor de stat** înregistrate în semestrul I, 2025, ponderea majoritară (58,9% - 1652,8 mil. lei) a revenit cheltuielilor cu personalul, acestea incluzând și contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii (figura 2.5).

O altă pondere semnificativă (20,2% - 565,6 mil. lei) a revenit costurilor și cheltuielilor materiale, din care cheltuielile privind materiile prime, materialele, semifabricatele cumpărate și piesele de schimb au înregistrat 190,5 mil. lei, iar costurile și cheltuielile aferente combustibilului – 77,1 mil. lei.

Totodată, amortizarea și deprecierea activelor imobilizate a constituit 9,3% (262,8 mil. lei) din total costuri și cheltuieli ale întreprinderilor de stat, iar ponderea altor costuri

și cheltuieli operaționale în total costuri și cheltuieli reprezintă 5,6% (157,2 mil. lei). Din valoarea cheltuielilor menționate, costurile și cheltuielile aferente leasingului operațional și financiar (arendei și locațiunii) constituie 5,9 mil. lei, iar costurile îndatorării constituie 0,3 mil. lei.

Concomitent, în perioada analizată, întreprinderile de stat au suportat costuri și cheltuieli aferente serviciilor (lucrărilor) prestate (executate) de terți în cadrul activității operaționale în mărime de 168,0 mil. lei (6,0% din total costuri și cheltuieli), din care: 8,4 mil. lei reprezintă costuri și cheltuieli pentru serviciile de transport, 8,5 mil. lei pentru cele de comunicații și 0,4 mil. lei pentru prelucrarea materiei prime proprii.

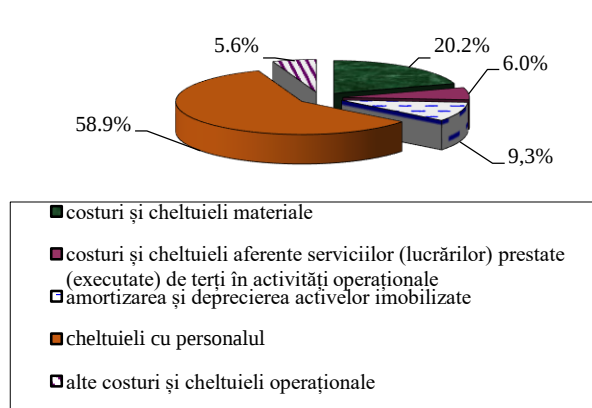

Figura 2.5. Structura costurilor și cheltuielilor întreprinderilor de stat, în sem. I, 2025

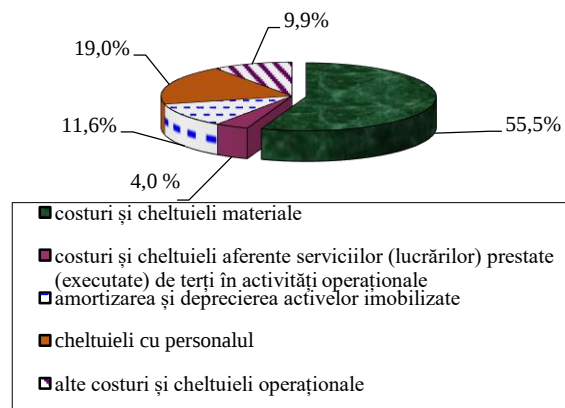

Figura 2.6. Structura costurilor și cheltuielilor societăților comerciale, în sem. I, 2025

În structura costurilor și cheltuielilor **societăților comerciale** aferente semestrului I al anului curent 55,5% (sau 3355,4 mil. lei) revin consumurilor și cheltuielilor materiale (figura 2.6). Din valoarea totală a acestora, pentru procurarea materiilor prime, materialelor, semifabricatelor cumpărate și pieselor de schimb utilizate s-au cheltuit 2704,0 mil. lei, iar pentru combustibil 355,3 mil. lei.

O pondere semnificativă 19,0% (sau 1146,8 mil. lei) a revenit remunerării muncii inclusiv contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii. Amortizarea și deprecierea activelor imobilizate a constituit 11,6% (sau 697,3 mil. lei) din total costuri și cheltuieli ale societăților comerciale, iar serviciile prestate de terți au generat costuri și cheltuieli în proporție de 4,0% (sau 243,7 mil. lei). Din volumul cheltuielilor aferente serviciilor prestate de terți, pentru serviciile de transport s-au cheltuit 68,1 mil. lei, pentru serviciile de comunicații 14,9 mil. lei, iar pentru servicii de prelucrarea materiei proprii - 0,6 mil. lei.

Ponderea altor costuri și cheltuieli operaționale înregistrate de societățile comerciale a constituit 9,9% din total costuri și cheltuieli (sau 598,2 mil. lei, din care costurile și cheltuielile privind leasingul operațional (arendă/locațiune) au constituit 23,7 mil. lei, iar costurile îndatorării (dobânzile calculate atribuite la cheltuieli) - 18,0 mil. lei).

Mărimea, dinamica profitului (pierderilor)

În semestrul I, 2025, *întreprinderile de stat* au obținut, per total profit până la impozitare în mărime de circa 174,6 mil. lei. *Potrivit bazei comparabile*, întreprinderile de stat au obținut, în semestrul I, 2025 per total profit până la impozitare în mărime de 175,2 mil. lei, pe când în semestrul I, 2024 au fost generate pierderi în mărime de 43,4 mil. lei.

Tabelul 2.4

Întreprinderile de stat cu cele mai mari profituri și cele mai mari pierderi înregistrate în semestrul I al anului 2025 (mil. lei)

Nr	Denumirea agentului economic	Semestrul I, 2024, mil. lei	Semestrul I, 2025, mil. lei	Abaterea, +/- mil. lei
Profit:				
1.	Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”	116,9	290,4	+173,5
2.	Î.S. pentru utilizarea spațiului aerian și deservirea traficului aerian „MoldATSA”	2,1	29,9	+27,8
3.	Î.S. „Nodul Hidroenergetic Costești”	14,7	19,2	+4,5
4.	Î.S. „Portul Fluvial Ungheni”	19,5	17,1	-2,4
5.	Î.S. „Poșta Moldovei”	41,6	15,4	-26,2
6.	Î.S. „Fabrica de Sticlă Chișinău”	-5,9	11,4	+17,3
7.	Î.S. pentru Silvicultură „Hîncești-Silva”	10,0	9,4	-0,6
8.	Î.S. pentru Silvicultură „Silva-Sud”	-0,8	6,7	+7,5
9.	Î.S. „Combinatul de Vinuri de calitate „Mileștii Mici”	2,3	5,7	+3,4
10.	Î.S. „Servicii Pază”	-2,6	5,6	+8,2
11.	Î.S. pentru Silvicultură „Soroca”	1,2	4,9	+3,7
12.	Î.S. pentru Silvicultură „Iargara”	-0,2	4,2	+4,4
13.	Î.S. pentru Silvicultură „Bălți”	-1,60	4,1	+5,7
Pierderi:				
1.	Î.S. „Calea Ferată din Moldova”	-156,1	-152,4	+3,7
2.	Î.S. „Moldelectrica”	-65,0	-54,4	+10,6
3.	Î.S. „Editura Universul”	+1,3	-28,4	-29,7
4.	Î.S. pentru Silvicultură „Tighina”	+1,4	-7,4	-8,8
5.	Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”	-13,5	-5,5	+8,0
6.	Î.S. pentru Silvicultură „Glodeni”	-0,7	-4,9	-4,2
7.	Î.S. pentru Silvicultură „Șoldănești”	-4,3	-3,0	+1,3
8.	Î.S. pentru Silvicultură „Comrat”	+0,3	-2,4	-2,7
9.	Î.S. „Direcția Nodului Hidroenergetic Costești-Stîncă”	-2,4	-1,8	+0,6
10.	Î.S. „Rusca”	+0,1	-1,4	-1,5
11.	Î.S. Sanatoriul-Preventoriu de bază „Constructorul”	0,2	-1,4	-1,6
12.	Î.S. Firma Editorial-Poligrafică „Tipografia Centrală”	-2,2	-1,4	+0,8
13.	Î.S. „Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice”	-3,3	-0,6	+2,7

Cel mai considerabil profit a fost obținut de Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”, Î.S. pentru utilizarea spațiului aerian și deservirea traficului aerian „MoldATSA”, Î.S. „Poșta Moldovei”, Î.S. „Portul Fluvial Ungheni”, Î.S. „Nodul Hidroenergetic Costești” și Î.S. „Fabrica de Sticlă din Chișinău”. **Cele mai mari pierderi** au înregistrat Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, Î.S. „Moldelectrica”, Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, Î.S. „Editura Universul”, Î.S. pentru Silvicultură „Glodeni”, Î.S. pentru Silvicultură „Șoldănești”.

Societățile comerciale, în semestrul I al anului 2025 au obținut per total profit net în mărime de 1147,1 mil. lei sau cu 130,6 mil. lei mai mult față de semestrul I, 2024.

Tabelul 2.5

**Societățile comerciale cu cele mai mari profituri și
cele mai mari pierderi obținute în semestrul I al anului 2025 (mil. lei)**

Nr.	Denumirea agentului economic	Semestrul I, 2024, mil. lei	Semestrul I, 2025, mil. lei	Abaterea, +/- mil. lei
	Profit:			
1.	S.A. „Energocom”	330,1	394,8	+64,7
2.	S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord”	-167,9	311,9	+479,7
3.	S.A. „Loteria Națională a Moldovei”	132,8	149,3	+16,4
4.	S.A. „Termoelectrica”	396,3	128,3	+268,0
5.	S.A. „Rețelele Electrice de Distribuție Nord”	89,7	96,8	+7,2
6.	S.A. „Moldtelecom”	138,1	95,9	-42,2
7.	S.A. „Franzeluța”	26,2	8,9	-17,3
8.	S.A. Combinatul de Vinuri „Cricova”	5,7	6,6	+0,9
9.	S.A. „Barza Albă”	5,4	5,9	+0,5
10.	S.A. „CET-Nord”	93,5	4,1	-89,3
	Pierderi:			
1.	S.R.L. „Arena Națională”	-18,6	-27,1	-8,5
2.	S.A. „Metalferos”	-7,0	-19,5	-12,5
3.	S.A. „SANFARM-PRIM”	-0,9	-4,1	-3,1
4.	S.A. „Drumuri Soroca”	-4,8	-4,0	+0,8
5.	S.A. „Drumuri Criuleni”	-3,7	-2,8	+0,9
6.	S.A. „Drumuri Cimișlia”	-1,4	-3,0	-1,6
7.	S.A. „Drumuri Edineț”	+1,7	-0,8	-2,5
8.	S.A. „Drumuri Cahul”	-1,9	-1,7	-0,2
9.	S.A. „Cartuș”	-0,4	-0,4	-

Cel mai mare profit obținut în perioada respectivă se înregistrează la S.A. „Energocom”, S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, S.A. „Loteria Națională a Moldovei”, S.A. „Termoelectrica”, S.A. „Rețelele Electrice de Distribuție Nord”, S.A. „Moldtelecom”.

Cele mai considerabile pierderi au fost generate de S.R.L. „Arena Națională”, S.A. „Metalferos”, S.A. „SANFARM-PRIM”, S.A. „Drumuri Soroca”, S.A. „Drumuri Cimișlia”.

Mărimea, dinamica și structura stocurilor

Luând în considerare că, una din dovezile politicii comerciale eficiente reprezintă situația stocurilor existente în cadrul entității, se consideră oportună efectuarea unei analize privind structura și dinamica acestora.

Prin urmare, se constată că *la situația din 30.06.2025, conform bazei comparabile, întreprinderile de stat* dețineau stocuri în mărime de 1565,7 mil. lei, care s-au majorat cu 273,7 mil. lei față de începutul anului 2025. Stocurile de mărfuri au fost înregistrate în valoarea de 308,6 mil. lei, iar produsele în valoare de 256,8 mil. lei. De asemenea, se remarcă că la situația din 30.06.2025 a fost înregistrată majorarea produselor cu 17,4 mil. lei și a producției în curs de execuție cu 23,5 mil. lei.

De altfel, *situația în contabilitatea societăților comerciale care au înregistrat stocuri la 30 iunie 2025, în sumă de 1247,6 mil. lei*, fiind cu circa 509,3 mil. lei mai mici față de începutul anului 2025.

La finele perioadei analizate, stocurile de produse au fost înregistrate în valoare de 288,9 mil. lei, iar a mărfurilor în valoarea de 94,4 mil. lei. Totodată, la situația din 30.06.2025 a fost înregistrată majorarea stocurilor a produselor cu 23,5 mil. lei față de începutul perioadei de gestiune, iar stocurile mărfurilor au fost reduse cu 538,2 mil. lei. În același timp, produsele în curs de execuție au fost înregistrate în mărime de 294,2 mil. lei, care s-au majorat față de începutul anului 2025 cu 14,9 mil. lei.

III. Informația privind datoria întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, monitorizată în condițiile Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat

În conformitate cu alineatul (5), art. 12 din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, Ministerul Finanțelor generalizează și monitorizează datele cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat.

Astfel, în temeiul Regulamentului privind raportarea datoriei sectorului public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1136/2007 cu privire la unele măsuri de executare a Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, a fost generalizată informația privind împrumuturile interne și externe ale agenților economici monitorizați, care sunt contractate pe un termen de un an și mai mare.

Prin urmare, se menționează că la situația din 30.06.2025 potrivit datelor privind *fluxul și soldul împrumuturilor interne*, întreprinderile de stat și societățile comerciale monitorizate, care au contractat credite de la băncile comerciale pe o perioadă de un an și mai mare, au înregistrat un sold al împrumuturilor în volum de 1132,0 mil. lei, din care suma restantă ce nu a fost achitată conform contractelor încheiate de către întreprinderile de stat în mărime de – 62,1 mil. lei, iar de către societățile comerciale – 1069,9 mil. lei. Datoriile sunt prezentate în următorul tabel:

Nr. d/o	Debitorul	Sold la 30.06.2024, mil.lei	Sold la 30.06.2025, mil.lei	Abaterrea, +/- mil.lei	Stoc de arierate la 30.06.2025, mil.lei
1.	Î.S. „Calea Ferată din Moldova”	17,0	61,2	+44,2	41,0
2.	Î.S. „Russca”	1,0	0,9	-0,1	-
3.	Î.S. „Stațiunea Didactico-Experimentală Criuleni”	0,1	-	-0,1	-
4.	S.A. „Moldtelecom”	480,8	547,2	+66,4	-
5.	S.A. „Combinatul de Vinuri „Cricova”	152,4	158,0	+5,6	-
6.	S.A. „Drumuri Cimișlia”	4,9	1,6	-3,3	-
7.	S.A. „Cartuș”	3,6	2,5	-1,1	-
8.	S.A. „Drumuri Ialoveni”	0,9	0,3	-0,6	-
9.	S.A. „Barza Albă”	12,9	41,1	+28,2	-
10.	S.A. „SANFARM-PRIM”	2,0	3,5	+1,5	-
11.	S.A. „Drumuri Criuleni”	3,0	0,2	-2,8	-
12.	S.A. „Drumuri Rîșcani”	1,9	0,9	-1,0	-
13.	S.A. „Drumuri Orhei”	1,4	5,0	+3,6	-
14.	S.R.L. „Arena Națională”	-	307,4	+307,4	-
15.	S.A. „CET-Nord”	-	0,8	+0,8	-
16.	S.A. „Drumuri Cahul”	-	1,4	+1,4	-
TOTAL:		681,9	1132,0	450,1	41,0

După cum se observă din datele tabelului de mai sus, cele mai mari împrumuturi interne s-au înregistrat la S.A. „Moldtelecom” - 547,2 mil. lei, S.R.L. „Arena Națională” - 307,4 mil. lei, S.A. Combinatul de Vinuri „Cricova” - 158,0 mil. lei, Î.S. „Calea Ferată din Moldova” - 61,2 mil. lei și la S.A. „Barza Albă” - 41,1 mil. lei.

Adițional, la situația din 30.06.2025 se atestă:

1. **datorii pe împrumuturi recreditate din surse interne și/sau externe față de Ministerul Finanțelor:**

• Î.S. „Moldtranselectro”, în mărime de 37,2 mil. lei și 1,6 mil. dolari SUA, care reprezintă solduri cu termen expirat;

• Î.S. „Moldelectrica”, în mărime de 38,5 mil. EURO;

• Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, în mărime de 49,43 mil. EURO;

• S.A. „Termoelectrica”, în mărime de 34,1 mil. EURO;

• S.A. „CET-Nord”, în mărime de 6,8 mil. EURO.

TOTAL general: 2604,6 mil. lei împrumuturi recreditate, din care circa 37,2 mil. lei, 1,6 mil. dolari SUA reprezintă solduri cu termen expirat.

2. **datorie pe împrumutul extern acordat sub garanția statului** Î.S. „Moldtranselectro”, în mărime de 14,5 mil. lei (0,863 mil. dolari SUA), ce reprezintă sold cu termen expirat.

Este de remarcat că, neachitarea obligațiilor față de instituțiile financiare pe creditele interne și externe creează o situație dificilă privind independența financiară a entităților economice. Totodată, neachitarea obligațiilor pe creditele acordate sub garanția statului, precum și cele recreditate generează riscul fiscal (financiar) de stingere a datoriilor din contul surselor bugetului de stat.

IV. Conexiunile întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat cu sistemul bugetar

Datorii privind impozitele și taxele

Potrivit datelor Serviciului Fiscal de Stat cu privire la obligațiile fiscale (calculate și restanțele admise), se constată că la situația din 30.06.2025, *întreprinderile de stat și societățile comerciale aveau înregistrate datorii privind impozitele și taxele față de bugetul public național* în mărime de 286,9 mii lei inclusiv: datorii ale întreprinderilor de stat – 285,8 mii lei și ale societăților comerciale - 1,1 mii lei.

Din suma datoriilor întreprinderilor de stat, datoriile aferente plăților de bază au constituit 219,0 mii lei, datoriile aferente penalităților – 65,9 mii lei, iar datoriile privind amenzile - 0,9 mii lei (tabelul 4.1).

Tabelul 4.1

Sinteza datoriilor întreprinderilor de stat față de bugetul public național, la situația din 30 iunie 2025

(mii lei)

Verigile sistemului bugetar:	Inclusiv:			Total pe bugete
	plăți de bază	penalități	Amenzi	
Bugetul de stat	26,9	11,6	0,9	39,4
Bugetele unităților administrativ-teritoriale	36,6	4,3	-	40,9

Bugetul asigurărilor sociale de stat	106,5	35,0	-	141,5
Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală	49,0	15,0	-	64,0
TOTAL	219,0	65,9	0,9	285,8

Cele mai mari datorii la situația din 30.06.2025, din suma totală a datoriilor *întreprinderilor de stat*, se înregistrează la:

- întreprinderile administrate de Agenția Proprietății Publice (245,8 mii lei, în special Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” și Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, etc);

- întreprinderile administrate de Administrația Națională a Penitenciarelor (19,2 mii lei, în special Î.S. „Brănești”);

- întreprinderile administrate de Agenția „Moldsilva” (12,8 mii lei, în special Î.S. pentru Silvicultură „Glodeni”, Î.S. pentru Silvicultură „Cimișlia”, Î.S. pentru Silvicultură „Silva-Sud”, Î.S. pentru Silvicultură „Telenești”).

În partea ce ține de *societățile comerciale*, se menționează că din valoarea totală a datoriilor, plăți de bază au fost înregistrate în mărime de 0,7 mii lei, iar penalitățile - 0,4 mii lei (tabelul 4.2). Din totalul datoriilor societăților comerciale, cele mai mari datorii au fost înregistrate de către S.A. „Drumuri Cimișlia” - 0,2 mii lei, S.A. „Drumuri Criuleni” și S.A. „Hotelul Chișinău” a câte 0,4 mii lei.

Tabelul 4.2

**Sinteza datoriilor societăților comerciale față
de bugetul public național, la situația din 30 iunie 2025, (mii lei)**

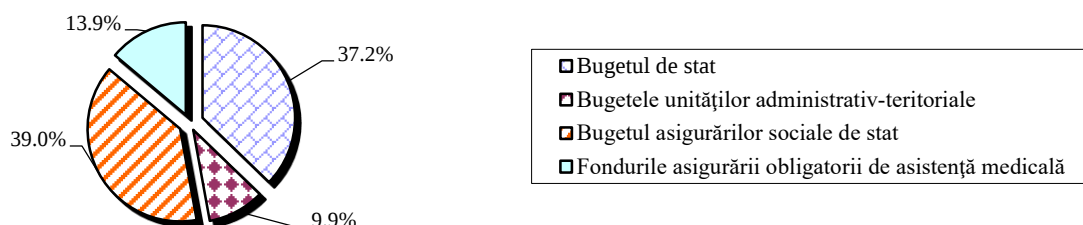
Verigile sistemului bugetar:	Inclusiv:		Total pe bugete
	plăți de bază	penalități	
Bugetul de stat	0,7	-	0,7
Bugetele unităților administrativ-teritoriale	-	-	-
Bugetul asigurărilor sociale de stat	-	0,4	0,4
Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală	-	-	-
TOTAL	0,7	0,4	1,1

Achitări de impozite și taxe

Conform datelor Serviciului Fiscal de Stat cu privire la obligațiile fiscale (calculate și achitate), *în semestrul I al anului 2025, s-au înregistrat achitări de impozite și taxe în bugetul public național în cuantum total de 2508,8 mii lei*, acestea cuprinzând achitări efectuate de întreprinderile de stat în mărime de 781,6 mii lei și de către societățile comerciale 1727,2 mii lei.

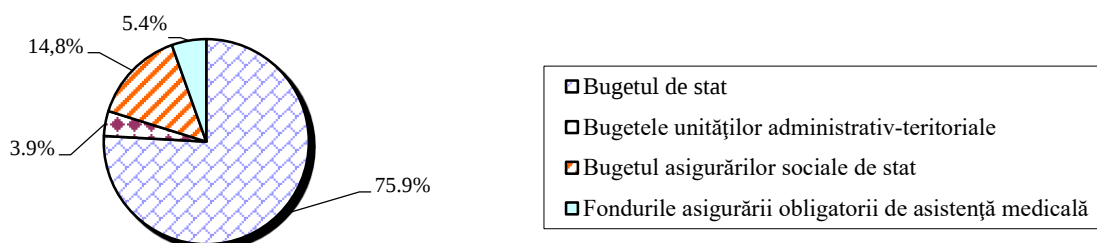
Achitățile efectuate de întreprinderile de stat au fost distribuite după cum urmează:

- bugetul de stat – 291,0 mii lei (37,2%);
- bugetele unităților administrativ-teritoriale – 77,4 mii lei (9,9%);
- bugetul asigurărilor sociale de stat – 304,8 mii lei (39,0%);
- fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală – 108,4 mii lei (13,9%).

Figura 4.1. Structura achitărilor impozitelor și taxelor în bugetul public național de către întreprinderile de stat, în semestrul I al anului 2025

Cu privire la achitățile *societăților comerciale* în bugetul public național, se menționează că acestea în bugetul de stat au fost achitate în mărime de 1310,7 mii lei (75,9%); bugetele unităților administrativ-teritoriale – 68,0 mii lei (3,9%); bugetul asigurărilor sociale de stat – 254,4 mii lei (14,8%) și fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală – 94,0 mii lei (5,4%).

Figura 4.2. Structura achitărilor impozitelor și taxelor în bugetul public național de către societățile comerciale, în semestrul I al anului 2025

Înlesniri și facilități fiscale

Conform legislației în vigoare, *entitățile beneficiază de înlesniri și facilități fiscale la principalele tipuri de impozite*. Astfel, în semestrul I al anului 2025, doar Î.S. „Calea Ferată din Moldova” și S.A. „Drumuri Criuleni” au beneficiat de *înlesniri și facilități fiscale la plata taxei pentru apă, în mărime de 227,4 mii lei și respectiv 925,8 mii lei*, încasate conform prevederilor art. 306 al Codului Fiscal și prevederilor Legii nr. 68/2005 pentru punerea în aplicare a titlului VIII al Codului Fiscal.

În conformitate cu prevederile art. 282, 283, 284 ale Codului Fiscal și prevederile Legii nr.1056/2000 pentru punerea în aplicare a titlului VI al Codului Fiscal, de înlesniri și facilități fiscale la plata impozitului pe bunurile imobiliare, în mărime de 3571,4 mii lei au beneficiat următoarele entități: Î.S. „Direcția Bazinieră de Gospodărire a Apelor”, Î.S. „Direcția Nodului Hidrotehnic Costești-Stîncea”, Î.S. Întreprinderea pentru Silvicultură „Iargara”, Î.S. Întreprinderea pentru Silvicultură „Edineț”, Î.S. Întreprinderea pentru Silvicultură „Orhei”, Î.S. „Instituția OSC 29/6” și Î.S. „Brănești”.

La plata taxei pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova, acordate în conformitate cu prevederile art.343 al Codului Fiscal și prevederile Legii nr.317/2006 pentru punerea în aplicare a titlului IX al Codului Fiscal, au beneficiat de înlesniri și facilități fiscale în total în mărime de 29,9 mii. lei, din care:

Î.S. „Direcția Nodului Hidrotehnic Costești-Stînca” - 19,4 mii lei, Î.S. Firma Editorial-Poligrafică „Tipografia-Centrală” - 7,3 mii lei, Î.S. „Direcția Bazinieră de Gospodărire a Apelor” - 2,0 mii lei și Î.S. Sistemul de gospodărire a apelor „Nistru-Centru” - 1,2 mii lei.

Suplimentar, în temeiul prevederilor art. 96, 103 și 104 ale Codului Fiscal, în perioada semestrului I, 2025, entitățile au efectuat *livrări de mărfuri și servicii scutite de taxa pe valoarea adăugată (TVA), livrări de mărfuri și servicii la cota redusă a TVA și livrări la cota „0” a TVA*.

Astfel, livrările de mărfuri, servicii la cota redusă a TVA, în semestrul I al anului 2025, de care au beneficiat:

- întreprinderile de stat, au constituit 353891,1 mii lei, cele mai semnificative revenind întreprinderilor administrate de Agenția „Moldsilva” - 295016,4 mii lei și întreprinderilor administrate de Agenția Proprietății Publice în mărime de 57019,1 mii lei;

- societățile comerciale, au înregistrat 8018585,6 mii lei, dintre care: S.A. „Energocom” - 7527211,8 mii lei, S.A. „Franzeluța” - 422957,8 mii lei, S.A. „SANFARM PRIM” - 59930,2 mii lei, S.A. „Termoelectrica” - 1943,1 mii lei, S.A. „Moldtelecom” - 1756,1 mii lei, S.A. Combinatul de Vinuri „Cricova” - 1284,4 mii lei, S.R.L. „Arena Națională” - 794,8 mii lei și S.A. „Drumuri Soroca” - 723,3 mii lei.

Livrările de mărfuri și servicii scutite de TVA, efectuate în semestrul I, 2025 de către:

- întreprinderile de stat, constituie 435827,9 mii lei, cele mai semnificative livrări fiind înregistrate la întreprinderile administrate de Agenția Proprietății Publice - 390754,9 mii lei (în mare parte Î.S. „Poșta Moldovei” - 272323,5 mii lei, Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” - 54535,2 mii lei, Î.S. „Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro” - 15864,9 mii lei, Î.S. „Centrul de Medicină a Aviației Civile” - 6751,3 mii lei, Î.S. Interprinderea Editorial-Poligrafică „Știința” - 6703,8 mii lei, Î.S. Firma Editorial-Poligrafică „Tipografia Centrală” - 5581,6 mii lei, Î.S. Sanatoriul-Preventoriu de baza „Constructorul” - 4851,6 mii lei, Î.S. „Combinatul Poligrafic” - 2453,7 mii lei și Î.S. „Calea Ferată din Moldova” - 4721,9 mii lei);

- societățile comerciale, constituie 5369541,8 mii lei, cele mai considerabile livrări scutite de TVA fiind înregistrate de: S.A. „EnegoCom” - 5365573,4 mii lei, S.A. Uzina de tractoare „Tracom” - 1541,6 mii lei și S.A. „Moldtelecom” 1103,1 mii lei.

Concomitent, în semestrul I, 2025, valoarea livrărilor de mărfuri și servicii la cota „0” a TVA efectuate de:

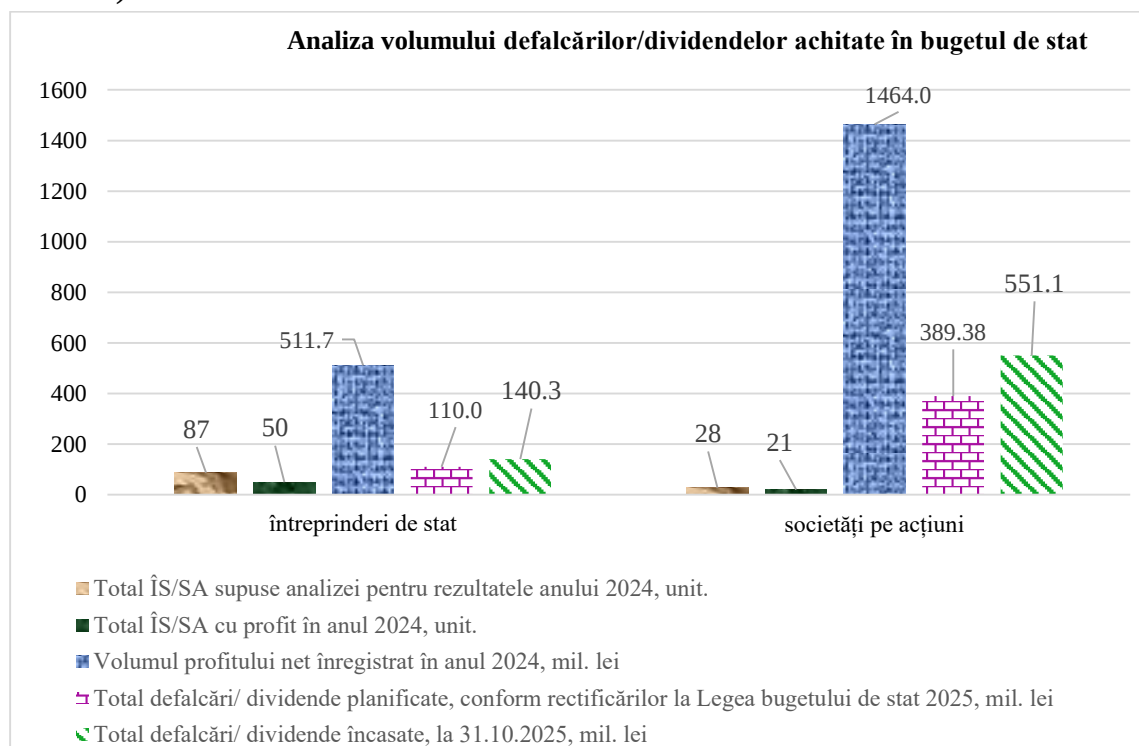
- întreprinderile de stat, constituie 1097225,8 mil. lei, cele mai mari livrări fiind înregistrate de întreprinderile de stat administrate de Agenția Proprietății Publice - 940209,8 mii lei (în special Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” - 420684,1 mii lei, Î.S. „Calea Ferată din Moldova” - 184587,4 mii lei, Î.S. pentru utilizarea spațiului aerian

și deservirea traficului aerian „MoldATSA” -169146,2 mii lei, Î.S. „Fabrica de Sticlă din Chișinău” - 109128,7 mii lei, Î.S. „Nodul Hidroenergetic Costești” -27785,5 mii lei și Î.S. „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului „IPOT” – 6372,0 mii lei);

- societățile comerciale, constituie 6430259,3 mii lei, cele mai semnificative livrări au fost înregistrate de S.A. „Termoelectrica” - 2920925,2 mii lei, S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord” - 1504469,8 mii lei, S.A. „EnergoCom” - 1042077,6 mii lei, S.A. „CET-Nord” - 434898,7 mii lei, S.A. „Metalferos” - 265948,0 mii lei, S.A. „Combinatul de Vinuri „Cricova” - 155297,4 mii lei, S.A. „Franzeluța” - 90315,7 mii lei și S.A. „Barza Albă” - 14483,4 mii lei.

Dividende, defalcări încasate

Potrivit Legii bugetului de stat pentru anul 2025, nr.310/2024, pentru rezultatele obținute în anul 2024 de către întreprinderile de stat și societățile pe acțiuni cu capital de stat, au fost prevăzute venituri ce urmau a fi încasate la bugetul de stat sub formă de defalcări și dividende în sumă de 110,0 mil. lei și respectiv 389,38 mil. lei (total - 499,38 mil. lei).

În acest context atenționăm că, conform datelor Trezoreriei de Stat, întreprinderile de stat au transferat, la situația din **31.10.2025**, la bugetul de stat defalcări în mărime de 140,33 mil. lei, rata îndeplinirii fiind de 127,6% și dividende în mărime de 551,08 mil. lei, rata îndeplinirii fiind de 141,5%, corespunzător cu un total de 691,41 mil. lei (138,5%) față de sumele aprobate prin Legea nr.188/2025 pentru modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2025 nr.310/2024.

În contextul celor expuse, se remarcă că cele mai mari defalcări/ dividende din profitul net obținut în anul 2024 au fost transferate în anul 2025 de către:

➤ defalcări:

1. Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” - 101,1 mil. lei;
2. Î.S. „Portul Fluvial Ungheni” - 11,3 mil. lei;
3. Î.S. pentru utilizarea spațiului aerian și deservirea traficului aerian „MoldATSA” - 7,4 mil. lei;
4. Î.S. „Nodul Hidroenergetic „Costești” - 6,1 mil. lei;
5. Î.S. „Fabrica de Sticlă din Chișinău” - 6,0 mil. lei;
6. Î.S. Combinatul de Vinuri de calitate „Mileștii Mici” - 2,8 mil. lei;
7. Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” - 1,3 mil. lei;
8. Î.S. „Direcția pentru exploatarea imobilului” - 1,2 mil. lei;
9. Î.S. „Editura Universul” - 0,9 mil. lei.

➤ **dividende:**

1. S.A. „EnergoCom” - 198,3 mil. lei;
2. S.A. „Loteria Națională a Moldovei” - 194,7 mil. lei;
3. S.A. „Moldtelecom” - 79,9 mil. lei;
4. S.A. „Rețelele Electrice de Distribuție Nord” - 63,2 mil. lei;
5. S.A. Combinatul de Vinuri „Cricova” - 8,1 mil. lei;
6. S.A. „Franzeluța” - 5,0 mil. lei;
7. S.A. „MOLDEXPO” - 0,6 mil. lei;
8. S.A. „Drumuri Orhei” - 0,3 mil. lei;
9. S.A. „Drumuri Căușeni” - 0,3 mil. lei;
10. B.C. „Moldincombank” S.A. - 0,25 mil. lei.

V. Auditul extern și inspectarea financiară

Cu referire la inspectarea financiară a activității economico-financiare a entităților economice cu proprietate de stat, se menționează că în semestrul I al anului 2025, Inspekția Financiară a efectuat:

- 16 *inspectări tematice la întreprinderile de stat;*
- 3 *inspectări complexe la întreprinderile de stat;*
- 9 *inspectări tematice la societățile comerciale cu cota statului (anexa nr. 4).*

În cadrul inspectărilor financiare au fost depistate iregularități și încălcări ale legislației în vigoare din domeniul financiar-contabil, precum și din domeniul retribuirii muncii. Dintre cele mai frecvente încălcări se remarcă:

- atribuirea unor cheltuieli și costuri la cheltuieli ordinare și necesare a întreprinderii, care nu țin de activitatea de antreprenariat, ce duc la micșorarea profitului și diminuarea defalcărilor în bugetul de stat (cheltuieli legate de amortizarea și de întreținerea mijloacelor de transport, cheltuieli legate de salarizare, admiterea cheltuielilor neregulate legate de sponsorizări și donații);
- completarea neregulamentară a foilor de parcurs la mijloacele de transport;
- admiterea lipsurilor bunurilor materiale, precum și neînregistrarea în evidența contabilă a patrimoniului public;

- admiterea creanțelor cu termenul de prescripție expirat și nerecuperarea acestora în termenul stabilit de Codul Civil;
- neefectuarea la finele anului a inventarierii datoriilor și creanțelor, neasigurând astfel confirmarea veridicității datelor contabile și situațiilor financiare;
- ratarea veniturilor în urma neîncheierii contractelor pentru darea în arendă/locățiune a patrimoniului public sau încheierii contractelor la prețuri diminuate comparativ cu cuantumul minim stabilit;
- încheierea acordurilor adiționale privind prelungirea termenelor de locățiune a unor suprafețe ale activelor neutilizate, fără acordul prealabil al fondatorului;
- casarea bunurilor uzate raportate la mijloace fixe, în lipsa autorizației de casare din partea fondatorului;
- lipsa regulamentelor interne privind modalitatea de organizare și desfășurare a achizițiilor de bunuri, materiale și servicii etc.

Despre acțiunile întreprinse întru înlăturarea încălcărilor depistate, entitățile urmează să informeze în scris Inspectoratul Control Financiar de Stat, în termenii prescriși în actele de control, cu prezentarea documentelor confirmative. De asemenea, rezultatele inspectărilor financiare sunt remise fondatorului/acționarului majoritar corespunzător al entității economice cu capital de stat, pentru întreprinderea măsurilor convenite conform competenței.

De asemenea, se comunică că art.11 alin.(1) al Legii nr.246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală (în continuare Legii nr.246/2017) prevede că *situațiile financiare anuale ale întreprinderilor de stat sunt supuse auditului extern obligatoriu, iar situațiile financiare anuale ale întreprinderilor municipale sunt supuse auditului extern obligatoriu în cazul în care acestea fac parte din categoria entităților mijlocii, a entităților mari sau a entităților de interes public, în corespundere cu legislația contabilă*, precum și art.88 alin.(1) al Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni (în continuare Legii nr.1134/1997) care prevede că *auditul obligatoriu al situațiilor financiare anuale se efectuează la entitatea de interes public și la societatea în care cota statului depășește 50% din capitalul social*.

În această ordine de idei, s-a estimat că auditului obligatoriu al situațiilor financiare pentru anul 2024, în temeiul art.11 alin. (1) al Legii nr.246/2017 și art.88 alin.(1) din Legea nr.1134/1997, urmau a fi supuse 91 întreprinderi de stat și 29 societăți pe acțiuni cu capital integral sau majoritar de stat.

În același timp, conform art.3 alin.(1) al Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017 (în continuare Legii nr.287/2017), întreprinderea de stat sau societatea pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social care este entitate mare, face parte din categoria *entităților de interes public*.

La rândul său, potrivit prevederilor art.4 alin.(4) al Legii nr.287/2017, entitatea mare este entitatea care, la data raportării, depășește limitele a două dintre următoarele criterii:

- a) totalul activelor – 318000000 de lei;
- b) veniturile din vânzări – 636000000 de lei;
- c) numărul mediu al salariaților în perioada de gestiune – 250.

În acest sens, conform indicatorilor înregistrați la 31.12.2024, s-a estimat că auditului obligatoriu al situațiilor financiare pentru anul 2024 urmau a fi supuse în total 14 entități de interes public (5 întreprinderi de stat și 9 societăți pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social).

Astfel, menționăm că la situația din 10 octombrie 2025, Ministerului Finanțelor au fost prezentate copiile rapoartelor de audit aferente situațiilor financiare pentru anul 2024 pentru 43 de entități, din care: 15 întreprinderi de stat și 28 societăți pe acțiuni.

Urmează să atenționăm că, din 28 societăți pe acțiuni - 9 societăți pe acțiuni corespund criteriilor de entitate de interes public (S.A. „Loteria Națională a Moldovei”, S.A. „Moldtelecom”, S.A. „CET-Nord”, S.A. Combinatul de Panificație din Chișinău „Franzele”, S.A. „Termoelectrica”, S.A. „Furnizarea Energiei Electrice- Nord”, S.A. „RED-Nord” și S.A. Combinatul de Vinuri „Cricova”, S.A. „EnergoCom”);

- iar din 15 întreprinderi de stat - numai 2 întreprinderi de stat corespund criteriilor de entitate de interes public (Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” și Î.S. „Poșta Moldovei”).

În conformitate cu concluziile emise în rapoartele de audit recepționate de Ministerul Finanțelor se comunică că, pentru situațiile financiare la 4 întreprinderi de stat și 13 societăți pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social, a fost emisă opinia auditorului „fără rezerve”, iar pentru situațiile financiare la 10 întreprinderi de stat și 15 societăți pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social s-a emis opinia auditorului „cu rezerve”.

De asemenea, în contextul executării prevederilor art.7 alin.(2) lit.n) al Legii nr.246/2017 și art.68 alin.(6) al Legii nr.1134/1997, Ministerul Finanțelor prin scrisorile 17-04/175 din 10.07.2025 și 17-04/176 din 10.07.2025 a expediat Agenției Proprietății Publice și Agenției „Moldsilva” solicitarea privind prezentarea copiilor rapoartelor de audit pentru anul 2024.

Totodată, se estimează că auditului obligatoriu al situațiilor financiare pentru anul 2025, în temeiul art. 11 alin. (1) al Legii nr.246/2017 și art. 88 alin. (1) din Legea nr. 1134/1997, urmează a fi supuse 87 întreprinderi de stat și 29 societăți pe acțiuni cu capital integral sau majoritar de stat care sînt supuse monitoringului economico- financiar pentru anul 2024 efectuat de către Ministerul Finanțelor.

VI. Concluzii și recomandări

În rezultatul monitoringului financiar al activității economico-financiare a întreprinderilor de stat și societăților comerciale, efectuat în baza datelor raportului „Cercetare statistică trimestrială Nr. 5-C „Costurile și cheltuielile entității”, datelor Serviciului Fiscal de Stat privind obligațiile fiscale (calculate, achitate și restanțele

admise) și datelor privind datoria sectorului public, s-au constatat următoarele.

Potrivit bazei comparabile, per ansamblu, *valoarea veniturilor din vânzări* ale întreprinderilor de stat, înregistrate în semestrul I, 2025, s-a majorat cu 586,5 mil. lei față de semestrul I al anului 2024, iar a societăților comerciale s-a majorat cu 4156,4 mil. lei.

Concomitent, în semestrul I al anului curent, conform bazei comparabile, 28 întreprinderi de stat și 14 societăți comerciale din totalul entităților economice monitorizate, au înregistrat diminuări ale veniturilor din vânzări cu 140,2 mil. lei și respectiv cu 350,0 mil. lei. 14 societăți comerciale și 48 întreprinderi de stat din totalul entităților economice monitorizate, au înregistrat majorări ale veniturilor din vânzări de 4506,4 mil. lei și respectiv cu 726,7 mil. lei comparativ cu semestrul I, 2024, ceea ce atrage dinamica pozitivă a veniturilor, fapt ce denotă o creștere a capacității de valorificare a potențialului economic al acestor entități, precum și o consolidare a pozițiilor lor pe piață, în contextul intensificării activității operaționale și al adaptării la condițiile economice actuale.

În partea ce ține de *costurile și cheltuielile suportate* de entitățile economice în semestrul I al anului 2025, se constată că valoarea costurilor și cheltuielilor întreprinderilor de stat s-a majorat, conform bazei comparabile, cu 35,1 mil. lei față de semestrul I al anului 2024, iar costurile și cheltuielile totale ale societăților comerciale s-au majorat cu 598,2 mil. lei.

Totodată, se remarcă că, potrivit bazei comparabile, în semestrul I al anului 2025, întreprinderile de stat au obținut în total profit până la impozitare din activitate, în mărime de 175,2 mil. lei comparativ cu pierderi nete înregistrate în semestrul I, 2024, iar societățile comerciale înregistrează per total profit net în mărime de 1147,1 mil. lei care s-a majorat față de perioada similară a anului precedent cu 130,6 mil. lei.

În acest sens, se comunică că, în cazul întreprinderilor de stat, cele mai mari majorări ale profitului comparativ cu semestrul I, 2024 se atestă la Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”, Î.S. pentru utilizarea spațiului aerian și deservirea traficului aerian „MoldATSA”, Î.S. „Portul Fluvial Ungheni”, Î.S. „Nodul Hidroenergetic „Costești” și Î.S. „Poșta Moldovei”.

Cu referire la societățile comerciale, evidențiem că cel mai mare profit în perioada respectivă a fost obținut de S.A. „Termoelectrica”, S.A. „Energocom”, S.A. „Moldtelecom”, S.A. „Loteria Națională a Moldovei”, S.A. „CET-Nord” și S.A. „Rețelele Electrice de Distribuție Nord”.

Tabelul 4.3

Informația consolidată a principalilor indicatori financiari ai întreprinderilor de stat și societăților comerciale în semestrul I, 2025, conform bazei comparabile, mil. lei

Indicatori	Întreprinderi de stat			Societăți comerciale		
	sem. I, 2024	sem. I, 2025	Abaterea	sem. I, 2024	sem. I, 2025	Abaterea
Venituri din vânzări	2711,9	3298,4	+586,5	20221,5	24377,9	+4156,4
Costuri și cheltuieli	2771,3	2806,4	+35,1	5443,2	6041,4	+598,2

Rezultat total, profit (pierderi)	-43,4	175,2	+218,6	1016,5	1147,1	+130,6
Î.S./S.A. cu profit	239,8	235,6	-4,2	1224,5	1210,3	-14,2
Î.S./S.A. cu pierderi	-283,2	-200,6	-82,6	-208,0	-63,2	-144,8
Achitări impozitelor și taxelor în BPN	892,6	781,6	-111,0	1097,3	1727,2	+629,9
Datorii față de BPN, la 30.06.2025	128,3	285,8	+157,5	1,8	1,1	-0,7
Dividende/defalcări încasate din profitul net obținut în 2024 (la situația din 31.10.2025)	140,33 mil. lei (>127,6% executare față de planul rectificat)			551,08 mil. lei (141,5% executare față de planul rectificat)		

De asemenea, *valoarea stocurilor totale* înregistrate la situația din 30 iunie 2025, conform bazei comparabile de către întreprinderile de stat este de 1565,7 mil. lei, fiind cu 273,7 mil. lei mai mari față de începutul anului, iar de către societățile comerciale este respectiv de 1247,6 mil. lei, fiind în scădere cu 87,07 mil. lei comparativ cu începutul perioadei de gestiune.

Cu referire la relațiile entităților economice cu bugetul public național, se menționează că, la data raportării, întreprinderile de stat aveau înregistrate datorii față de bugetul public național în mărime de 285,8 mil. lei, iar societățile comerciale de 1,1 mil. lei. Totodată, în perioada semestrului I al anului gestionar, în bugetul de stat au fost efectuate achitări de către întreprinderile de stat în mărime de 781,6 mil. lei, iar de către societățile comerciale în mărime de 1727,2 mil. lei.

Suplimentar se atestă că, la situația din 30.06.2025, Î.S. „Moldtranselectro” dispune de datorii pe împrumuturi recreditate din surse interne și/sau externe **cu termen expirat** față de Ministerul Finanțelor, în mărime de 37,2 mil. lei și 1,6 mil. dolari SUA. Totodată, Î.S. „Moldtranselectro” are datorie cu termen expirat pe împrumutul extern acordat sub garanția statului în mărime de 0,863 mil. dolari SUA (14,5 mil. lei).

De asemenea, la situația din 30 iunie 2025, entitățile cu capital de stat monitorizate, care au contractat credite de la băncile comerciale pe o perioadă de un an și mai mare, au înregistrat un sold al împrumuturilor interne în sumă de 1132,0 mil. lei. Este de remarcat că, *neachitarea obligațiilor față de instituțiile financiare pe creditele interne și externe creează o situație dificilă privind independența financiară a entităților economice. Totodată, neachitarea obligațiilor pe creditele acordate sub garanția statului, precum și cele recreditate generează riscul fiscal (financiar) de stingere a datoriilor din contul surselor bugetului de stat.*

Recomandări

În conformitate cu Strategia cu privire la administrarea proprietății de stat în domeniul întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 911/2022, ministerele și alte autorități administrative centrale cu responsabilități în domeniile de îndeplinire a Strategiei, în limita competențelor atribuite, vor întreprinde măsurile necesare în vederea realizării obiectelor stabilite în Strategia menționată ceea

ce va facilita ca statul să eficientizeze administrarea proprietății publice și să devină un proprietar responsabil, transparent și creditabil, care să asigure entităților de stat oportunități de dezvoltare și profitabilitate.

Urmare a efectuării monitoringului financiar al activității entităților economice cu capital de stat în semestrul I al anului 2025, se atestă necesitatea intensificării eforturilor autorităților publice competente de îmbunătățire a performanței în special a întreprinderilor de stat, prin accelerarea inclusiv a procesului de restructurare a unor întreprinderi de stat, a căror activitate poate cauza riscuri fiscale pentru bugetul de stat.

La nivelul autorităților publice care administrează entități economice cu capital de stat, este necesar să se întreprindă măsuri eficiente pentru intensificarea supravegherii activității entităților, inclusiv prin:

1. monitorizarea modului de înlăturare, de către entități, a încălcărilor constatate de organele de control/ entitățile de audit. Ca rezultat al examinării rapoartelor de audit prezentate de entități Ministerului Finanțelor, se atestă adesea reflectarea în constatările auditului *a unor și aceleași încălcări/ neconcordanțe* pe parcursul mai multor perioade de gestiune. Respectiv, se impune necesitatea implementării neîntârziată a recomandărilor reflectate în rapoartele de audit, pentru a asigura veridicitatea datelor din situațiile financiare ale entităților cu capital de stat;

2. asigurarea efectuării auditului obligatoriu al situațiilor financiare la societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, inclusiv și la toate întreprinderile de stat, cu transmiterea ulterioară a copiei raportului de audit către Ministerul Finanțelor de către fondator, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 484/2019 pentru aprobarea unor acte normative privind punerea în aplicare a Legii nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală;

3. stabilirea ca indicator de performanță, a țintelor anuale (în %) pentru reducerea arieratelor și datoriilor acumulate, precum și implementarea măsurilor pentru achitarea datoriilor acumulate. În sensul dat, se atrage atenția că cele mai considerabile datorii față de bugetul public național la situația din 30.06.2025 se înregistrează la : Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, Î.S. „Brănești”, Î.S. Sanatoriul-Preventoriu de bază „Constructorul”, Î.S. „Detașamentul de Pază Paramilitară”, Î.S. „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ungheni”, Î.S. „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Bender”, întreprinderile administrate de Agenția „Moldsilva” (Î.S. pentru Silvicultură „Edineț”, Î.S. pentru Silvicultură „Șoldănești”, Î.S. pentru Silvicultură „Glodeni”), la societăți comerciale: S.A. „Drumuri Criuleni”, S.A. „Drumuri Cahul” și S.A. „Hotelul Chișinău”;

4. întreprinderea tuturor măsurilor necesare de stingere a datoriilor restante/ achitare a datoriilor conform contractelor încheiate, recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor, precum și cele acordate sub garanția statului;

5. identificarea urgentă a măsurilor de consolidare a disciplinei financiare în cazul întreprinderilor de stat din domeniul irigării și gospodăririi apelor, etc., care în mare măsură, înregistrează pierderi din activitatea desfășurată.

La *nivelul organelor de conducere a entităților economice cu capital de stat*, în vederea asigurării procesului de administrare eficientă a proprietății de stat, este importantă întreprinderea măsurilor de rigoare întru îmbunătățirea situației economice prin:

1. raționalizarea cheltuielilor;
2. evitarea cheltuielilor neîntemeiate și neregulamentare;
3. elaborarea unor planuri anti-criză pentru întreprinderile care nu efectuează activitatea economică;
4. reducerea costurilor variabile prin îmbunătățirea fluxului tehnologic;
5. monitorizarea riguroasă a creanțelor entităților și anume a modului și termenului de recuperare al acestora, pentru a evita apariția creanțelor dubioase, compromise care nu pot fi recuperate și care generează pierderi financiare pentru entitate. În sensul dat, se comunică că potrivit rezultatelor inspectărilor financiare, precum și examinând rapoartele auditorilor asupra situațiilor financiare ale entităților cu capital de stat, se atestă că una din problemele comune cu care se confruntă entitățile cu capital de stat, este managementul inefficient al creanțelor manifestat prin neefectuarea inventarierii anuale a acestora în vederea confirmării acestora, neîntreprinderea măsurilor timpurii cu privire la stingerea acestora pentru a nu admite creanțe compromise și a măsurilor juridice necesare pentru recuperarea creanțelor în instanța de judecată;
6. diminuarea datoriilor comerciale, precum și cele față de instituțiile financiare;
7. creșterea calității serviciilor prestate;
8. implementarea sistemului de control intern la nivel de entități, în corespundere cu cerințele legislației contabile în vigoare, a managementului riscurilor de corupție;
9. necesitatea de instruire a personalului, întru evitarea lacunelor în abilitățile profesionale ale angajaților, prin participarea la cursuri, seminare, etc. Se atestă că unele entități au slabă pregătire a personalului responsabil de înregistrarea faptelor economice;
10. actualizarea sau întocmirea după caz, a regulamentelor interne necesare desfășurării activităților entităților. Ca urmare a informațiilor din prescripțiile Inspectoratului Control Financiar de Stat, se constată că în mare parte lipsesc Regulamente privind achizițiile;
11. asigurarea transparenței procedurilor de achiziții, precum și a activității desfășurate prin publicarea informațiilor obligatorii pe pagina web etc.

Totodată, rezultatele monitoringului financiar servesc drept sursă suplimentară de informare a Guvernului și autorităților publice competente în procesul luării deciziilor privind administrarea și deetatizarea patrimoniului public, după caz, privind restructurarea, atragerea investițiilor private prin privatizare sau identificarea soluțiilor

de consolidare a disciplinei financiare și de sporire a eficienței utilizării patrimoniului public.

Rezultatele monitoringului financiar se utilizează de către autoritățile publice competente la efectuarea previziunilor cu privire la evoluția activității întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, diagnosticarea stării financiare a acestora și a nivelului de gestionare a patrimoniului public, inclusiv prin estimarea încasărilor la buget sub formă de defalcări/dividende din profitul net obținut.